

TERVEZET

a szocialista kollégiumok szervezeti rendjéről és a cím elnyerésének feltételeiről

Szocialista kollégiumnak tekintjük, azokat a bentlakásos intézményeket, ahol az ifjúság öntevékenységének kibontakoztatása igen széleskörű, ahol a nevelés megtervezésében és megvalósításában a kollégium egész életének irányításában döntően a KISZ és a választott önkormányzati szervek szerepe tükröződik; ahol a kollégiumi közösség a követelményeknek tartósan és magas színvonalon megfelel, a hallgatók többségének öntudata, politikai aktivitása, felkészültsége magas fokú, a közösségek munkája, a kollégiumi élet minden területén érezhető.

A szocialista kollégium célja a hallgatók szocialista közösségeinek kialakítása, a hallgatók személyiségének sokoldalú fejlesztése az együttélés nyújtotta lehetőség optimális felhasználásával, ezáltal a kommunista szakember nevelésének segítése.

A szocialista kollégium céljának megvalósítása érdekében a következő általános feladatokat látja el: Segíti a hallgatókat abban, hogy a marxizmus-leninizmus meggyőződésükkel val-

jék, hogy ez gondolkodásukban, magatartásukban, tevékenységükben megnyilvánulhasson. Segíti a hallgatók kötelességérzetének, felelősségének és aktivitásának erősítését, a társadalmi, közéleti tevékenységre való felkészítést, a hallgatók kommunista jellemvonásainak kialakítását.

Segíti a hallgatók tanulmányi munkájának becsületes elvégzését, a szakma korszerű színvonalon történő elsajátítását, a korszerű szaktudáshoz elengedhetetlen idegen nyelvek tanulását, a hallgatók hivatástudatának elmélyítését.

Elősegíti a hallgatók általános és szakmúveltsége helyes arányának kialakítását, az önművelési igény fejlesztését, a hallgatók fizikailag edzett, munkabíró emberre nevelését.

Figyelembevétel a hallgatók szociális körülményeit, tanulmányi eredményét és magatartását, ott ahol biztosít az erre érdemes és rászoruló hallgatóknak.

A szocialista kollégium feladatait az ifjúság magas fokú öntevékenysége útján valósítja meg.

A szocialista kollégium felügyelete és belső szervezete

Általános alapelveként szükséges leszögezni, hogy a KISZ és a kollégium oktatási, politikai megnyilvánulásait a szocialista kollégium nevelési programjának megvalósítását egy szervezési vonalon kell végrehajtani, s az egyetemi KISZ-munka fő bázisaként a kollégiumi nevelőmunkát kell tekinteni.

A szocialista kollégium vezetésében az ifjúsági önkormányzatnak van döntő szerepe. Ez az önkormányzat a kollégiumi gyűlés által megválasztott és az egyetemi KISZ-Bizottság által jóváhagyott diákbizottságon és a kollégiumi gyűlésen keresztül jut érvényre. A kollégiumi gyűlésnek az egyetemi KISZ-Bizottság tesz javaslatot több személy megjelölésével a kollégiumi-titkár megválasztásához. A kollégiumi gyűlés a listát javaslatával kiegészíti és a javaslatok közül titkos szavazással választja meg a kollégiumi-titkárt. A választás a KISZ-Bizottság, az állami vezetés és az egyetemi Pártbizottság hagyja jóvá.

A szocialista kollégiumban az állami vezetést a kollégiumok igazgatója biztosítja, aki a nevelőtanárokkal együtt egy-egy szavazati joggal tagja a diákbizottságnak. A kollégiumok igazgatója és a diákbizottság titkárai legyennek a KISZ-Bizottság tagjai. A kollégiumi nevelőmunka összhangja így érvényesül az állami szervek és a KISZ együttes vezetésének útján.

A szocialista kollégiumi önkormányzat hatáskörébe tartozik a kollégiumi felvételekre, a kollégiumokban lakó hallgatók szociális segélykérelmének elbírálására, a házirend összeállítására és gyakorlati megvalósítására, a munkaterv összeállítására, végrehajtására és ellenőrzésére, a végzős hallgatók véleményezésére, a jutalmazási és fegyelmi döntésekre, a költségvetés megtervezésére és bizonyos költségvetési keretek felhasználására.

Az önkormányzat hatáskörében az egyetemi KISZ-Bizottság irányítása, ellenőrzése mellett, a kari KISZ-vezetőségekkel, az évfolyam KISZ-vezetőségeivel szorosan együttműködve jár el.

Az önkormányzat a kollégiumi együttélésből követke-

ző feladatainak ellátása mellett segítséget nyújt a kollégiumokhoz tartozó évfolyamok alapszervezeti és csoportmunkájához. A kollégiumi munkaterv összeállítására a KISZ-Bizottság ISZM-követelményrendszerének figyelembevételével történik. A kollégiumi munkaterv beépül az egyetemi KISZ-Bizottság munkatervébe. A Diákbizottság félévenkénti kollégiumi gyűlés keretében beszámol a kollégiumi tagságnak, és a KISZ VB-nek tevékenységéről, a végzett munka eredményeiről. A vitákörök, vitaestek, csoportgyűlések, a kollégiumon belül kerülnek megrendezésre. A kollégiumi önkormányzat védnökséget vállal ezek megrendezéséért.

A szocialista kollégium nevelési programja megvalósításának egyik legfontosabb szervezeti szerepe a KISZ-csoport (tanulmányi, kollégiumi és KISZ-csoport is egyben). A KISZ-csoport gyűléseit általában kéthetenként kell megtartani. Előre megjelölt helyen, időben és meghatározott program alapján. Ezekben részt vesznek az évfolyam KISZ-csoportjainak tagjai, beleértve a nem kollégista hallgatókat is. E szervezések alapfeladata, hogy azonos évfolyam tagjai koe-dukáljanak egy kollégiumban nyerneken elhelyezést, hogy a szobaközösségeket a csoportokból alakítsuk ki. A csoportgyűlések a KISZ-csoportok által félévenként kidolgozott munkatervben megjelölt témákkal foglalkoznak. Az általános témaköröket a KISZ VB adja meg. Az egyes csoportok ezek alapján érdeklődési körüknek megfelelően dolgozzák ki részletes programjukat, amelyet megkap az évfolyam-vezetőség, a diákbizottság, a nevelőtanárok, a kari vezetőség és a KISZ VB is. A félévenkénti csoportgyűlése közül két alkalommal szabadon megválasztott helyen, az aktuális lehetőségek közül választott program alapján tartják meg a csoportgyűléseket. A csoport természetesen bármikor kiegészítheti előre kialakított programját.

A csoportgyűléseken minden esetben részt vesznek — a KISZ VB javaslatára alapján az állami vezetés által

Törvényszerűnek látszik, hogy a diákokthoz és kollégiumok számszerű gyarapodásával párhuzamosan megváltozik lakóiknak az élete, az idejükkel való gazdálkodás lehetősége és módja is.

Jelenleg az egyetemi ifjúságnak közel a fele él bentlakásos intézményekben. Csúpán 1961 január elseje óta 200 új kollégium épült fel — további 5 ezer 500 diák részére biztosítva kedvező, előnyös tanulási, művelődési és nem utolsósorban lakásfeltételeket.

Ugyancsak a második öt éves terv időszakában kapott modern kollégiumot a szegedi tanárképző főiskola, a tudományegyetem és az orvostudományi egyetem is.

Természetes következményként tűnik fel, hogy az épületek, az objektív tárgyi feltételek szaporodását, s a hallgatók életkörülményeinek megváltozását — mintegy felépítményszerűen — mind korszerűbb bentlakásos formák kísérik: kezdve a népi kollégiumoktól és a diákokthoz egészen a következő szeszter elején megjelenő szocialista kollégiumig.

Régi igazság, hogy kezdetben mindenféle általános kétségeket, nem egyszer elutasítással jár együtt főleg a nyugalomra törekvő alkotókban, személynységben. Valami megszokott szabadság és egyéni függetlenség érzés elvesztésétől fél az ember. Ugyanakkor a szocialista kollégium éppen a szabadidő, vagy inkább a szabadság hasznosabb magasabb szintű megszervezését jelenti. És jelenti a KISZ irányításában az önkormányzat domináns voltát. Jelenti az együttélés egy magasabb minőségét. Vagy biztossítja például az anyagi ösztönzés szellemében a

Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ Végrehajtó Bizottságának a szocialista kollégium szervezésére és a cím elnyerésének feltételeire vonatkozó tervezetét vitaanyagként, a hallgatók informálása és a kölcsönös tájékozódás érdekében bocsátjuk nyilvánosságra. És kissé példaként is.

megbízott — fiatal oktató KISZ-patronálók, akik a KISZ-patronálók munkáját évfolyamonként az osztályfőnök, továbbá a fiatal oktatók KISZ-alapszervezete irányítja a KISZ VB határozatainak megfelelően. Az egyetemi tanulmányok kezdetétől a végzésig lehetőleg azonos csoportnál ugyan-

A szocialista kollégium közösségeire vonatkozó követelmények

A szocialista kollégium követelményrendszerének kidolgozásánál a közösségekkel és az egyénnel szemben támasztott követelmények összhangban történő kialakítására kell törekedni. Nem elég csupán az egyéni teljesítéseket figyelembe venni, hanem a kollégiumba való bejutás döntő kritériumánál a közösségekkel szemben támasztott követelmények teljesítését kell tekinteni. Egyéni követelményeket természetesen állítunk a kollégistákkal szemben, azonban nem az egyéni teljesítéseket tesszük a kollégiumba való bejutás mércéjévé.

A szocialista kollégium eldöntően abban kell, hogy

jobban felszerelt, modern kollégiumi épületeket, berendezést anyagi, tárgyi feltételeket kívánjunk biztosítani szocialista kollégiumaink számára. A szocialista kollégium tagjai számára, a kollégiumi létszám 5 százaléknak megfelelő számban a közösségi életben kiemelkedően dolgozó, szakmailag legeredményesebb, kifogástalan erkölcsi arculatú KISZ-tagok jutalmazása képpen ingyenes bentlakást biztosítunk. (A későbbiekben lehetőségeinkhez mért további ösztönzési rendszert kívánunk kidolgozni.) Az anyagi ösztönzés mellett érvényesítenünk kell a szocialista kollégiumba rejlő erkölcsi ösztönző tényezőket is.

Az évfolyamonkénti megítélés alapján történő kollégiumszervezés megfelelő forma a közösségi nevelés realizálásához, a kollektív nevelőerejének kibontakozásához. Lehetőséget ad a szocialista kollégiumi színvonal megőrzésére változó hallgatói összetétel mellett is.

A szocialista kollégium tagjaira vonatkozó követelmények

A szocialista kollégium tagja olyan hallgató lehet, aki a népi demokráciához hű, emberi magatartása méltó a kommunista erkölcsökhöz, megfelelő tanulmányi előmenetelt tanúsít, elfogadja a kollégium célkitűzéseit és azok megvalósításában tevékenyen közreműködik, szociális helyzete indokolja elhelyezését.

A megfelelő tanulmányi előmenetelt azt jelenti, hogy a hallgató képességének megfelelő tanulmányi szintet ér el. Két utóvizsgára bukkolt, vagy saját hibájából félvált ismétlő hallgató nem lehet a szocialista kollégium tagja. Nem lehet tag az a hallgató sem, aki előző félévi tanulmányi átlagához viszonyítva egy egész érdemjegyet rontott.

A szocialista kollégium tagjai vegyennek részt a TDK-ök munkájában és kétszintesen pályamunkákat.

A marxizmus-leninizmus szaktárgyakból a kollégista legalább tanulmányi átlagának megfelelő eredményt érjen el. Bukás, indokolatlan vizsgálathaladás nem lehet ezekből a tárgyakból. A szemináriumokra alaposan fel kell készülni és ezeken a kollégista tünjék ki aktivitásával. Kapcsolódjék be a szocialista kollégium marxista vitakörének munkájába — egynek feltétlenül legyen tagja.

A szocialista kollégiumon belül döntő mértékben szerepel egymás segítése. A jobb képességű, jól tanuló kollégisták esetenként személy szerint is vállaljanak védnökséget gyengébb előmenetelű társuk felett és segítsék őt szabadidejének beosztásában, tanulmányi problémáiban.

A kollégisták törekedjenek tanulmányaik elvégzéséig legalább egy idegen nyelven minél magasabb szinten történő elsajátítására. Szakmai műveltségük színvonalának emelése érdekében az egyetemi tudományos jellegű üléseken vegyennek részt és tanulmányozzák a hazai és külföldi szakirodalmat.

A szocialista kollégium tagja minden erejével vegyen részt a szocializmus felépítésében. Marxista világnézetet valljon magának. Támogassa a MSZMP politikáját, a KISZ célkitűzéseit tegye magáévá. Annak megvalósításán dolgozzék. Önként vállaljon és szívesen teljesítsen társadalmi munkát. A közösséggel végzett munkát mindenkor helyezze egyéni érdekei elé.

A szocialista kollégiumi cím elnyerésének évfolyamokra vonatkoztatott követelményeit részletesen kidolgozni. Az évfolyami KISZ-alapszervezetek feladata, hogy a kollégiumi diákbizottságokkal közösen kidolgozzák az egyes évfolyamok követelménytervezetét, felhasználva a felsőoktatási kollégiumok vezetőinek II. országos tanácskozásán elfogadott általános szempontokat, valamint a megyei egyetemi és főiskolai kollégiumi konferencia tanulságait. Alapvetően fontos, hogy ezek az évfolyami követelmények jól alkalmazkodjanak az egyes évfolyamoknak az egyetem szervezeteiben elfoglalt helye és feladataik által meghatározott keretekhez, az oktatási folyamatban való előrehaladásukhoz, s az utolsó évfolyamokon szervezett formában segítsék a végzés utáni munkájukat, az élet feladataira való felkészítést is.

Vallja kötelezőnek magára nézve a kollégiumi rendezvényeken valamint az egyetem és a KISZ által rendezett rendezvényeken (évnívó és egyéb ünnepségek) való megjelenést. Teljesítse a vállalt ISZM követelményeket legalább ezüst-fokozatig s a vállalt társadalmi munkórát pedig egészében.

A csoportgyűlések, évfolyamgyűlések programjára lelkiismeretesen készüljön fel és aktívan kapcsolódjék be azok munkájába.

A végzés utáni társadalmi-közéleti tevékenységre való felkészülés érdekében vállaljon — a lehetőségek szerint — egyéb társadalmi és tömegszervezetben is munkát.

A szocialista kollégium tagja emberi megnyilvánulásain érződjék, hogy egy tevékeny alkotó közösséghez tartozik. Nyíltan vallja magát a kollégiumi közösség tagjának, tartsa be a kollégium házirendjét. Társaival szemben legyen udvarias és segítőkész, viselkedésével ne zavarja meg társait a tanulásban, a szórakozásban és a pihenésben.

Nem lehet a szocialista kollégium tagja az, aki egyetemi fegyelmi büntetést kapott, illetve aki ellen bírósági eljárás folyik, vagy jogerős bírósági ítéletet hoztak.

A szocialista kollégium tagja óvja a társadalmi tulajdont és lépjen fel a közösségi tulajdon rongálóival szemben. Az épületben lakó hallgatók vegyék át a kollégiumot szoc. megőrzésre. A kollégista tekintse a kollégiumot otthonának és bányon gondosan a felszerelési tárgyakkal.

Emelje magas fokú önművelődési igényét, törekedjék arra, hogy sokoldalú emberre váljék, azaz törekedjék szabadideje ésszerű beosztásával a szakmai és ált. műveltség helyes arányának megtalálására. Vegyen részt művészeti csoportokban és azok rendezvényein. A fizikailag edzett, munkabíró emberre válás érdekében a kollégiumi és az egyetemi sport rendezvényeken adottságaihoz és képességeihez mérten vegyen részt.

A szocialista kollégiumi követelmény konkrét feladatait, érvényesítésének formáit, a diákbizottsági munkatervet kell, hogy tartalmazza. A szoc. koll. közösségek, tagjai ezek végrehajtása során jutnak el a szoc. kollégiumi célkitűzések realizálásához.